

[Inleiding](#)

[1. Doel van de pilots](#)

[2. Architectuurschema](#)

[3. Uitgangspunten voor de pilots](#)

[4. Randvoorwaarden](#)

[4.1. Open source software](#)

[4.2. Kennisproducten](#)

[4.3. Collecties](#)

[4.4. Deelname en deelnemersovereenkomst](#)

[4.5. Deliverables](#)

[4.6. Kwaliteitsstandaarden](#)

[5. E&L werkpakketten](#)

[6. Pilotverloop](#)

[6.1. Pilot doorlooptijd](#)

[6.2. Pilotteams](#)

[6.3. Aanpak pressurecooker-sessies](#)

[6.4. Pilotdocumentatie en -registratie](#)

Zie www.ergoedenlocatie.nl/pilots voor de laatste versies van de genoemde E&L-documenten.

Inleiding

Erfgoed & Locatie (E&L) gaat een aantal pilots uitvoeren die op kleine schaal beantwoorden aan de doelstelling van het project E&L zoals verwoord in het Project Initiatie Document (PID) en vastgelegd in het drielagen E&L-architectuurschema.

In dit document algemene pilotvoorwaarden (kortweg: APV) worden alle onderdelen beschreven die op de E&L-pilots van toepassing zijn; in de zes afzonderlijke pilotprojectplannen worden de verschillende pilots nader uitgewerkt.

1. Doel van de pilots

Het primaire doel van de pilots is het opleveren van requirements voor de te realiseren eindproducten van E&L. De pilots onderzoeken, verzamelen kennis, testen opbrengsten, kunnen (test)software leveren en geven advies over de eindproducten van E&L.

2. Architectuurschema

Voor de technische basis van alle E&L-producten is een voorstel weergegeven in het E&L-architectuurschema. Dit architectuurschema met een drielagenstructuur vervangt het eerdere zeslagenmodel.

3. Uitgangspunten voor de pilots

Voor de realisatie van de pilots zijn de uitgangspunten uit § 2.5 van het Project Initiatie Document (PID) richtinggevend:

1. Het stimuleren van een groeimodel richting open content en open data (waarbij data zich niet beperkt tot metadata);
2. Zo veel mogelijk hergebruik of opschaling van bestaande initiatieven bij de publiekstoepassingen, halffabricaten en de infrastructuur daarachter;
3. Gedistribueerd (vernetwerkt) waar het kan, centraal (bijvoorbeeld aggregatie en indexering) waar het moet;
4. Het stimuleren van publiek-private samenwerking, waarbij geldt dat wat door de markt opgepakt kan worden ook aan de markt overgelaten dient te worden, zolang dit bijdraagt aan de E&L-hoofddoelstelling;
5. Het stimuleren en faciliteren van cultureel ondernemerschap bij erfgoedbeherende instellingen;
6. Het stimuleren van open ontwikkeling van software, inclusief het laten beheren van een open source community rond de eindproducten van E&L, waaraan zowel publieke als private partijen kunnen deelnemen;
7. Het betrekken van de (eind)gebruikers volgens de principes van open innovatie.

In de pilots worden onderdelen zodanig onderzocht dat, met behulp van de opgedane kennis en conclusies, vereisten worden opgesteld voor de eindproducten van Erfgoed & Locatie. De pilots leveren daarmee de *requirements* (functionele-, technische- en business specificaties, inclusief aandachtspunten en aanbevelingen) voor de E&L-bouwfase, die naar verwachting medio 2014 zal starten.

De pilots leveren concrete producten op in de vorm van verslaglegging van opgedane kennis en eventueel ook software. Deze producten zijn bij voorkeur geschikt voor gebruik en hergebruik binnen E&L en maken zo veel mogelijk gebruik van open standaarden en open source software. Tijdens de pilots worden ook business cases en voorstellen voor samenwerkingsvormen voor de duurzame exploitatie van de E&L-producten ontwikkeld. Immers, zonder duidelijke exploitatie zouden deze onderdelen weinig levensvatbaar kunnen zijn na afloop van het project E&L (verwacht medio 2015).

4. Randvoorwaarden

Erfgoed & Locatie kan wijzigingen aanbrengen in de Algemene Pilot Voorwaarden en zal deelnemers hierover informeren.

4.1. Open source software

De voor of door de E&L pilots ontwikkelde (eind)producten, zowel van kennis als van ontwikkelde software(code), worden in beginsel openbaar beschikbaar gesteld in het publieke domein. Dit is in overeenstemming met het open en innovatieve karakter van E&L: de opgeleverde kennis en producten worden met minimale restricties herbruikbaar en duurzaam exploitabel opgeleverd, zodat alle erfgoedinstellingen en derden deze kunnen (her)gebruiken.

E&L softwareproducten

Indien er specifiek voor een pilot softwareproducten zijn ontwikkeld, dan worden:

- deze opgeleverd met *in-line annotatie* en publiekelijk opengesteld als *release* in een gangbare *software repository* (zoals bijv. [Github](#), [Sourceforge](#) of [Google Code](#)) onder de open source licentie [GNU GPLv3](#);
- de gebruiksdoelen, toepassingsgebieden, afhankelijkheden, gebruikslicentie(s) en installatie-instructies van de software uitvoerig beschreven en opgeleverd in een door het E&L-projectteam aan te geven openbaar toegankelijke *documentatie-omgeving* (bijvoorbeeld via wiki-pagina's).

Alle IPR op derdensoftware waarvan louter een (gebruiks)licentie op de software wordt ingebracht in de pilots blijven bij de rechthebbenden.

Indien er intellectuele eigendomsrechten bestaan op in het kader van E&L ontwikkelde softwareproducten, dan blijven deze bij de rechthebbenden.

4.2. Kennisproducten

Alle voor de pilots ontwikkelde kennisproducten worden tenminste volgens een [CC BY-SA](#) licentie opgeleverd, in de vorm van publiekelijk beschikbare publicaties of thesauri. Dit geldt zowel voor de thesauri die voor E&L samengesteld worden als voor de beschrijvingen en handleidingen die worden opgeleverd aan E&L.

4.3. Collecties

Voor de pilots wordt zoveel mogelijk van 'echte data' gebruik gemaakt, zoals testcollecties van deelnemers. De rechten op deze brondata blijven altijd bij de bronhouders. E&L kan geen rechten ontlenen aan gebruikmaking van deze brondata voor het uitvoeren van de E&L-pilots.

De collectiebeherende erfgoedinstelling kan zelf aangeven of en hoe (delen van) hun collectie na afloop van de pilots worden opengesteld, en onder welke voorwaarden.

De collectiebeherende erfgoedinstelling blijft verantwoordelijk voor de inhoud van haar collectie. E&L kan niet aansprakelijk gesteld worden voor onjuistheden, schade of inbreuk van rechten van welke aangesloten collectie dan ook.

4.4. Deelname en deelnemersovereenkomst

Deelname aan een pilot wordt bevestigd door ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst. Het pilotprojectplan bevat de afspraken over op te leveren producten en de scope, de inhoud, het team, de rollen en de randvoorwaarden van de pilot. Door ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst wordt ingestemd met de uitgangspunten en deliverables zoals opgesteld het betreffende pilotprojectplan en de APV.

In de deelnemersovereenkomst wordt het type matching aan de pilot gespecificeerd. De bijdrage vanuit E&L aan de pilot bedraagt ten hoogste 50% van de totale kosten, met een maximum van 20.000 euro per pilot, op basis van 50% matching door de deelnemers. De deelnemersovereenkomst wordt getekend door een bevoegde vertegenwoordiger van de instelling (bijv. de directeur).

De E&L projectpartners stichting Bibliotheek.nl, Waag Society en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed hebben reeds een E&L projectpartnerovereenkomst getekend waardoor een aanvullende deelnemersovereenkomst overbodig is.

Deelname als pilotdeelnemer kan in de vorm van matching van personele uren, financiële middelen, software, collecties of een andere vorm van matching, na goedkeuring door E&L en in overeenstemming met de licentievoorwaarden zoals vermeld in de Algemene Pilotvoorwaarden (APV). E&L verwacht van de deelnemers dat zij voor matching geen factuur indienen.

Samenwerking met E&L houdt geenszins in dat een pilotdeelnemer een preferente positie verwerft in eventueel aan te besteden (vervolg)werkzaamheden voor Erfgoed & Locatie, openbaar noch onderhands. Geen enkele pilotdeelnemer verwerft rechten op betaalde, gematchte of onbetaalde (vervolg)opdrachten op basis van samenwerking met E&L. Samenwerking met E&L kan daarentegen de mogelijkheid inhouden dat de pilotdeelnemer uitgesloten wordt als mededinger in openbare aanbestedingsprocedures, indien samenwerking van pilotdeelnemer exclusieve kennis van het project E&L met zich meebrengt die de gunningskansen voor andere partijen verkleint. Pilotdeelnemer gaat ermee akkoord dat alle kennis en producten vergaard in het project E&L in het publieke domein gedeeld worden.

4.5. Deliverables

Voor alle pilotdeliverables geldt dat de oplevering en disseminatie ervan door het pilotteam wordt uitgevoerd in een vorm en op een plaats die wordt aangegeven door het E&L-projectteam. Iedere pilot heeft een combinatie van onderstaande deliverables.

- Een pilotprojectplan aan de hand waarvan de pilot wordt uitgevoerd.

- Eén of meer interne verslagen over het verloop en de uitkomsten van de pilot mét *requirements* en acceptatiecriteria voor de E&L-eindproducten op basis van de bevindingen in de pilot.
- Input aan het E&L-projectteam voor een publieke verslaglegging van de resultaten.
- Eén of meer repositories met uitputtende documentatie van opgeleverde software-producten (waar van toepassing).
- Eén of meer datastores met verzamelde gegevens (waar van toepassing).
- Eén of meer online omgevingen met publiek toegankelijke informatie (waar van toepassing).

4.6. Kwaliteitsstandaarden

In alle pilots wordt onderzocht hoe en welke onderstaande kwaliteitsstandaarden en richtlijnen van toepassing zijn en als uitgangspunt dienen. Indien binnen een pilot ook software wordt ontwikkeld, zijn minimaal DE BASIS en Webrichtlijnen 2 van toepassing.

- [DE BASIS](#) (DEN)
- [Webrichtlijnen 2](#)
- [Nederlandse Overheid Referentie Architectuur](#) (NORA)
- [Nederland Open In Verbinding](#) (NOiV)
- Geo-standaarden van [Geonovum](#)

5. E&L werkpakketten

De pilots geven nadere invulling aan de E&L-werkpakketten zoals omschreven in § 3.2 van het Project Initiatie Document (PID) en de Werkpakketten-update.

Zie voor de pilotomschrijvingen van de hieronder vermelde pilotnummers www.erfgoedenlocatie.nl/pilots.

6. Pilotverloop

De pilot gaat van start met een eenmalige *pressurecooker*-sessie, waarin de voorgelegde pilotbeschrijving wordt aangevuld met details betreffende planning, verdeling van rollen en verantwoordelijkheden van het pilotteam en de mogelijke matching. Bovendien worden inhoudelijke aanvullingen gegeven op belangrijke onderdelen van de pilot, zoals scope, functionele requirements, deliverables en onderzoeksvragen. Deze sessie wordt geleid door Erfgoed & Locatie, de erop volgende sessies worden georganiseerd en voorgezeten door de benoemde pilotleider.

6.1. Pilot doorlooptijd

De maximale doorlooptijd van de pilot is zes maanden, gerekend vanaf de *pressurecooker*. Alle deliverables dienen ten laatste aan het eind van deze zes maanden te zijn opgeleverd. Tijdens de uitvoering van de pilot worden toetsingsmomenten gepland met het E&L-projectteam om de voortgang van de pilot te monitoren. Het E&L-projectteam kan naar aanleiding van deze toetsingsmomenten de pilot bijsturen. Deze toetsingsmomenten vallen op de volgende momenten, gerekend vanaf de *pressurecooker*:

- Uiterlijk 4 december 2013: oplevering van een concept pilotprojectplan (plan van aanpak) met een overzicht van kosten en matching, de ondertekening van de deelnemersbijlage door alle pilotpartijen en een advies over de eventueel benodigde inbreng van de creatieve industrie, inclusief de eventuele requirements voor een *request for proposals*.
- Uiterlijk 6 januari 2014: opleveren definitief pilotprojectplan voor goedkeuring door E&L-projectteam.
- Na 3 maanden: een statusverslag over de voortgang die is geboekt en de te verwachten succesvolle afronding van de pilot.
- Bij afronding van de pilot (ten laatste na zes maanden) dienen eindrapportage en eindproducten met testresultaten opgeleverd te worden. Het projectteam ontvangt bij voorkeur een maand hiervoor de conceptrapportage en indien van toepassing de overige deliverables in concept.

Elke pilot kiest zijn aanpak binnen de globale randvoorwaarden, waarop het E&L-projectteam al dan niet akkoord geeft; vervolgens kan men aan de slag.

6.2. Pilotteams

De pilots worden in een wisselende samenstelling van projectpartners, deelnemers en mogelijk ook de creatieve industrie opgesteld en uitgevoerd. Daarbij is het gedurende de looptijd van de pilots van belang dat waar nodig de pilotteams ook onderling informatie goed uitwisselen en vraagstukken, benodigdheden en afhankelijkheden goed met elkaar afstemmen.

E&L-projectteam: Het projectteam is de opdrachtgever van de pilots, met de stuurgroep van Erfgoed & Locatie als eindverantwoordelijke. Het projectteam zorgt voor coördinatie, planning en afstemming en is aanspreekpunt van E&L voor de pilotteams.

Pilotteams: bestaan uit de deelnemers van E&L aan de uitvoering van de betreffende pilot, eventueel aangevuld met partij(en) uit de creatieve industrie. Per pilot wordt een projectleider benoemd die eindverantwoordelijk is en wordt één aanspreekpunt aangewezen van het pilotteam naar het E&L-projectteam.

6.3. Aanpak *pressurecooker*-sessies

Het E&L-projectteam definieert samen met de beoogde deelnemers van iedere pilot in afzonderlijke *pressurecooker*-sessies onder meer de scope, doelen, deliverables en mogelijke lacunes. Het E&L-projectteam bereidt deze sessies voor door een conceptplan op te stellen van onderstaande uitkomsten. De sessie volgt de voorgestelde punten en scherpt deze aan waar nodig.

Eén van de sessiedeelnemers neemt de uitvoeringsverantwoordelijkheid voor de pilot op zich. Deze uitvoeringsverantwoordelijke (beoogd projectleider) draagt zorg voor het opstellen van een pilotprojectplan dat tijdens de sessie in ruwe vorm zijn beslag krijgt.

Uitkomsten van iedere *pressurecooker*-sessie:

1. de pilotdefinitie en -scope zijn vastgelegd;
2. er is duidelijk afgesproken en vastgelegd wie de 'trekker' van de pilot wordt;
3. er is vastgelegd welke deliverables van toepassing zijn;
4. er is vastgelegd hoe en wanneer de deliverables worden opgeleverd;

5. er is vastgelegd welke matching en in welke vorm de deelnemende partijen gaan bijdragen;
6. er is vastgelegd welke eventuele aanvullende partijen (bijvoorbeeld partijen uit de creatieve industrie) nodig zijn om tot het beoogde eindresultaat te komen.

Na de *pressurecooker*-sessies gaat de pilot van start met het opstellen van een concept pilotprojectplan. Het concept projectplan bevat ook de eventuele requirements voor een *request for proposals* voor de creatieve industrie, als dat van toepassing is bij de betreffende pilot. Daarnaast bevat het pilotprojectplan een degelijke planning om tot de gewenste resultaten te komen.

6.4 Pilotdocumentatie en -registratie

De 'gedistribueerde' aanpak van pilots met verschillende deelnemers en deelnemende instanties vraagt om een collaboratief platform om kennis te verzamelen, vraagstukken bij te houden en inbreng te registreren. Erfgoed & Locatie wil deze gegevens verzamelen in een online projectmanagementpakket met onder meer ondersteuning voor projecten, subprojecten, forums, wiki's, software repositories, bugtrackers, gantt-charts en urenregistratie. Dit pakket zal door Erfgoed & Locatie worden gehost en opengesteld ten behoeve van de pilotdeelnemers en zal door hen gebruikt en aangevuld worden. Erfgoed & Locatie zal voor toelichting zorgen over gebruik van het pakket door de pilots.

De volgende zaken houden de pilotdeelnemers zelf bij:

- Deelnemers en deelnemersgroepen (*users & groups*)
- Overlegmomenten en milestones voor de pilotvoortgang
- Voortgangsverslagen en andere verzamelde relevante kennisproducten
- Forumdiscussies over inhoudelijke en procedurele zaken
- Milestones voor de deliverables
- Bugs, features en support requests
- Uren t.b.v. matching door de pilotdeelnemers
- Percentage gereed per pilot, incident en milestone
- Opgeleverde software, bijgeschreven in de repository